

KURJER WILEŃSKI

Rok VII.

NIEZALEŻNY ORGAN DEMOKRATYCZNY

Nr. 171 (1813).

Zabiegi o przyjaźń Niemiec.

Ostatnie tygodnie przynoszą dość niespodziewane, błyskawiczne zmiany w sytuacji politycznej zachodniej Europy. Wytwarzają je Włochy, wywołując nieskoordynowaną jeszcze reakcję ze strony Francji.

Napięcie między Włochami a Francją trwało już od dłuższego czasu, kryło się jednak za kulisami, dla śmiertelnika niedostępnymi. Ujawniło się dopiero z całą siłą po niedawnej konferencji morskiej w Londynie. Okazało się, że tereny przyznane Włochom po zwycięskiej wojnie, już załudnione, nie przedstawiały wielkich możliwości ekspansji dla rosnącej w szybkim tempie ludności. Kolonie niemieckie w Afryce i mandaty nad prowincjami tureckimi rozdzielone zostały z zupełnym pominięciem Włoch. Pułstyna Typpolitan nie przedstawia żadnych korzystnych możliwości dla rolniczej kolonizacji włoskiej.

Stwierdziwszy to wszystko, Mussolini już przed trzema laty zaczął w gwałtownych swych, jak zwykle, mowach domagać się przyznania Włochom nowych terenów ekspansji. Żądania swe zwrócił głównie pod adresem Francji, jako jedynej przedstawicielki tradycji dawnej Entente Cordiale. Rosja aljancka nie istnieje, a polityka zagraniczna Anglii zależna jest od każdorazowego układu stosunków wewnętrznych. Każdorazowy rząd Labourystów oduswa Anglię coraz bardziej od Europy.

P. Briand, kierujący polityką zagraniczną Francji szczęśliwie od lat 5, znalazł się w sytuacji, której łatwą nazwę nie można. Zajęty był przedewszystkiem ciągłymi targami z Niemcami i ostrze swej polityki musiał nastawić na wschód, nie na południe. Nie można jednak nie stwierdzić, że zbagatelizował ówczesne żądania Mussoliniego, które dałyby się zaspokoić i pozyskać w ten sposób Włochy do późniejszego wspólnego frontu przeciw rosnącym w siłę Niemcom. Dziś sytuacja przedstawia się wręcz odwrotnie. P. Briand musi się starać o pozyskanie Niemiec przeciw apetytom włoskim.

Ruchliwa polityka faszystowska, przeciągnąwszy punkt ciężkości wojennej Europy z Berlina do Rzymu (drugi taki punkt pozostaje nadal w Paryżu), zaczęła powoli wytwarzać przeciwwagę polityki francuskiej. Przyszło jej to tem łatwiej, że Włochy reprezentowały element niezadowolony z rezultatów wojny. A takich czynników jest w Europie więcej. Należą do nich wszystkie państwa zwyciężone. Niemcy oparli się dotąd polityce włoskiej przedewszystkiem z powodu równoczesnego lansowania przez Włochy związku naddunajskiego i akceptowania ewentualnej restauracji Habsburgów na tronie węgierskim i austriackim, co doprowadziłoby do wskrzeszenia monarchii Austro-Węgierskiej i raz na zawsze położyło-

by koniec ideom anszluszowym. Włochy bowiem, mimo całego antagonizmu włosko-francuskiego zdają sobie dokładnie sprawę z niebezpieczeństwa dla niemieckich obszarów południowego Tyrolu, wynikającego z anszlusu. Włochom bardziej zależy na opanowaniu Adriatyku, aniżeli na wątpliwej przyjaźni niemieckiej, uzyskanej w dodatku drogą licytacji za niewiadomo jakie ofiary. Wskrzeszona monarchia naddunajska w nowym przymierzu z Bułgarią, wspierana siłami włoskimi zarówno w Istrii, jak i w Albanii, może znieść w przyszłości Jugosławie i oddać Włochom upragnione wybrzeże Dalmacji dla zupełnego zamknięcia Adriatyku. Zawód Niemiec w sprawie anszlusu należało wobec tego wynagrodzić w inny sposób, aby je pozyskać dla obozu antyfrancuskiego. Benito Mussolini w przedmowie niejako do odpowiedzi na memorandum Brianda w sprawie Paneuropy, w wywiadzie, udzielonym przedstawicielowi United-Press, poruszył konieczność rewizji traktatów.

Jakież może być stanowisko Francji wobec takiego żądania? Francja dzisiaj, jakkolwiek posiada swych sprzymierzeńców na Wschodzie i południowym Wschodzie, to jednak na Zachodzie jest odosobniona. Sytuacja jest groźniejsza, aniżeli była w roku 1914. Wówczas Francja miała poza sobą Anglię z jej licznymi dominiami i pewną była zgóry neutralnością Włoch. Dziś — Włochy ma przeciw sobie, a na wielką Brytanię nie może tak długo liczyć, dopóki przy sterze znajduje się rząd p. Mac Donalda.

Możliwość wojny jest nieprawdopodobna. Włochy tak długo nie chwycą się tego ostatecznego środka, dopóki nie będą pewne zupełnie Niemiec. Niemcy zaś, gdyby nawet przypuścili z ich strony chęć rewanżu, nie zdecydowały się na wojnę, gdyż zdają sobie sprawę, że w sytuacji, jaka się wytworzyła, niewiele mniej zyskają bez wojny.

Włochy żądają od Francji zmiany statutu Tunisu i terenów kolonizacyjnych w głębi Afryki. Francja zaś obawia się, że za tem żądaniem włoskiem pójść dalsze: Korsyki, okręgu Nicei i t. p. Niemcy zaś za przyjaźń żądają zagrobia Sarry, oddanych Belgii okręgów Eupen i Malmedy, a od Polski zwrotu Śląska i Korytarza Pomorskiego. P. Briand będzie musiał położyć jedno i drugie na szali i zważyć. Kłopot nielada.

Jakieś rozstrzygnięcie jednak nastąpić musi. Włochy stają się coraz agresywniejsze i prasa francuska coraz wyraźniej pisze o konieczności zbliżenia francusko-niemieckiego.

Polska powinna szczególnie bacznie śledzić tocząca się między Włochami a Francją grę, do której obie strony usiłują pozyskać Niemcy.

A. T.

Wyjazd premiera Sławka do Spawy

WARSZAWA, 26.VII.(Pat).P-prezes Rady Ministrów Walery Sławek wyjechał w dniu dzisiejszym do Spawy, gdzie przebywa Pan Prezydent Rzeczypospolitej.

Sprawa ratyfikacji polsko-niemieckiego traktatu handlowego.

BERLIN, 26.VII.(Pat).Przewodniczący komitetu polsko-niemieckiego prof. Juliusz Wolf zwrócił się w drodze telegraficznej do kanclerza Rzeszy dr. Brueninga i wicekanclerza dr. Dietricha oraz niemieckiego ministra spraw zagranicznych Curtiusa z wnioskiem ratyfikacji w drodze dekretu polsko-niemieckiego traktatu handlowego, którego zawarcie — jak podkreśla wnioskodawca — pozostaje w ścisłym związku ze stanem gospodarczym wschodnich terenów Rzeszy.

Jak się dowiaduje „Frankfurter Ztg.” w kołach kompetentnych, podobny krok nie może być w żadnym wypadku brany pod uwagę, gdyż ratyfikacja traktatu handlowego przekraczałaby ramy, określone art. 48 konstytucji Rzeszy. Możliwe byłoby — dowodzi dziennik — załatwienie tej sprawy w sposób przewidziany samym traktatem handlowym i nadanie traktatowi tymczasowej mocy obowiązującej, jak to Polska uczyniła z całym szeregiem innych umów.

Ponieważ jednak nie chce zastosować takiego postępowania również i względem traktatu z Niemcami, co pozostaje w związku z podwyższeniem cel niemieckich na produkty rolne i artykuły spożywcze, przeto realizowanie traktatu prawdopodobnie nie dojdzie do skutku.

Co do polsko-niemieckiego układu likwidacyjnego, to umowa jest obowiązująca o tyle, o ile likwidacja ze strony niemieckiej zostanie uregulowana, a także Polska utrzyma dotychczasową linię wszelkich wynikających z układów zobowiązań wobec poddanych niemieckich.

Druga propozycja sejmu śląskiego.

KATOWICE, 26.VII.(Pat).Śląski urząd wojewódzki komunikuje: Na konferencji, odbytej w czwartek 24 b. m. przez p. wicewojewodę śląskiego Żorawskiego z wicemarszałkiem sejmu śląskiego Roguszcakiem, p. wicewojewoda oświadczył, iż rząd przyjął drugą propozycję, wysuniętą przez sejm śląski. W związku z tem p. wojewoda przedstawił budżet śląski od 1-go września r. b. do 31 marca 1931 roku radzie wojewódzkiej w pierwszej połowie sierpnia, a w drugiej połowie sierpnia sejmowi śląskiemu.

O ile chodzi o budżet na rok 1931 — 32, to zgodnie z postanowieniem śląskiego statutu organicznego zostanie on przedłożony sejmowi śląskiemu do końca września b. r. P. wicewojew. Żorawski zaznaczył, że to najważniejsze prace, jakie wykonają na śląski sejm w najbliższym czasie, uważa uchwalenie ustawy o ustroju województwa śląskiego, ustawy o samorządach powiatowych oraz ustawy o budżetowaniu.

Wspólny front państw rolniczych.

WIENIE, 26.VII.(Pat).Omawiając konferencję w Sinaju, zauważył dziś „Reichspost”, że zainicjowała ona agrarno-polityczną współpracę Węgier Rumunii i Jugosławii. Wszystkie te dążenia zmierzają do stworzenia wspólnego frontu gospodarczego południowo-wschodnich państw rolniczych z udziałem Węgier, a może i Polski, wobec wyraźnej klęski polityki gospodarczej Małej Ententy. Czechosłowacji grozi pod względem gospodarczym izolacja. Rumunia jest zdana na środkowo-europejski rynek zbytu, a to samo powiedzieć można i o Jugosławii. Wszystkie te okoliczności doprowadzić muszą do ścisłego zespolenia państw agrarnych. Konferencja w Sinaju byłaby tylko początkiem.

Nowe rzesze bezrobotnych w Niemczech.

BERLIN, 26.VII.(Pat).—Koncern Siemens zawiadomił dziś swoje zakłady berlińskie, iż z powodu złego stanu interesów musi zwolnić z pracy 10% swych urzędników.

BERLIN, 26.VII.(Pat).—Huta Thyssena w Duisburgu postanowiła zwolnić 400 robotników, motywując to brakiem zamówień. Zwolnienie zależne jest od zgody odnośnej władzy państwowej.

JERZY hr. HUTTEN-CZAPSKI

Prezes Koła Filistrów Konwentu Polonia w Wilnie.

Zmarł dn. 26 lipca 1930 r. w Mordach Siedleckich, przeżywszy lat 69.

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek dn. 28 b. m. tamże, o czym zawiadamiają

Konwent Polonia i Koło Filistrów w Wilnie.

W 10-tą rocznicę chwasty oręża polskiego. Na zdjęciu naszym, dokonaniem na froncie w roku 1920, widzimy Marszałka Piłsudskiego, Naczelnego Wodza armii polskiej, wydającego dyspozycje gen. Rydzowi-Śmigłemu, ówczesnemu d-cy armii

Konieczność rewizji stosunku Litwy względem Polski.

BERLIN, 26.VII.(Pat).Komentując wywiad, udzielony prasie kowieńskiej przez byłego prezydenta Litwy Griniusa o konieczności rewizji stosunku rządu kowieńskiego względem Polski, berliński „Boersen

Courier” zwraca uwagę, iż dotychczasowa teza litewska, że bez Wilna niema porozumienia z Polską, zaczyna wchodzić w okres likwidacji, przynajmniej przez stronników lewicowej opozycji na Litwie.

Wrzenie w garnizonie wojskowym w Koszedarach.

Wczoraj nadeszła do Wilna wiadomość, iż w garnizonie wojskowym w Koszedarach dokonano masowych aresztów wśród korpusu oficerskiego i podoficerskiego.

Podług niesprawdzonych wersji miały wypowiedzieć posłuszeństwo 2 kompanie

tamtejszego garnizonu. Żołnierze i oficerowie zostali rozbrojeni i internowani. Powód tych zamieszek nie jest dokładnie znany. Wybuchy one podobno na tle aresztowania Woldemarasa.

Międzynarodowa demonstracja socjalistyczno-pacyfistyczna.

KRÓLEWIEC, 26.VII. Przygotowania do międzynarodowej demonstracji socjalistycznej przeciwko wojnie posuwają się szybko naprzód. Do Wystrucia zapowiedziały przybyć wszystkie organizacje socjalistyczne Prus Wschodnich, robotnicze organizacje sportowe, delegacje związków zawodowych i t. d. Posel

Diamaad, który miał przybyć w charakterze delegata P. P. S. nadesłał dziś na ręce komitetu organizacyjnego zawiadomienie, iż stan zdrowia nie pozwala mu na wzięcie udziału w jeździe. Komitet organizacyjny nie jest dotąd poinformowany, kogo deleguje P. P. S. na jazd do Wystrucia.

Przedstawiciel Sowietów grozi Stanom Zjednoczonym bojkotem towarów.

LONDYN, 26.VII.(Pat).Przebieg przesłuchania prezesa Amtorgu, Bogdanowa, przez komisję śledczą kongresu amerykańskiego wywołało liczne komentarze w prasie. Bogdanow złożył po przesłuchaniu deklarację, w której oświadczył, iż jeżeli zarzuty postawione amtorgowi o uprawianie propagandy komunistycznej w Stanach Zjednoczonych nie będą cofnięte, wówczas sowiecko-amerykańskie transakcje handlowe będą zredukowane. Sowiety w przyszłości będą kupować towary tylko w krajach, które nie stosują sztykuł wobec urzędników sowieckich, jak ma to obecnie miejsce w Stanach Zjednoczonych.

Pisma amerykańskie podają oświadczenie Bogdanowa w sensacyjnej formie. Członek komisji śled-

czej Nelson oświadczył, iż deklaracja Bogdanowa oznacza groźbę bojkotu przemysłu amerykańskiego przez rząd sowiecki. Gróźb takich Stany Zjednoczone nie powinny się lękać. Gdyby nawet Sowiety przestali zakupować towary w Stanach Zjednoczonych, to w rezultacie przyniosłoby to krajowi korzyść. Nie widzę powodu, oświadczył Nelson, dla którego ameryka miałaby zaopatrzyć przemysł i rolnictwo sowieckie w maszyny i narzędzia, aby potem narażać się na zalewanie rynku amerykańskiego przez tanie drzewo, zboże i węgiel, wyprodukowane przez zesłańców politycznych lub steroryzowanych włościan i robotników, których należy uważać za białych niewolników czerwonego caratu.

W Egipcie.

Nadzwyczajne posiedzenie parlamentarne w Klubie wafdystów

KAIR, 26.VII.(Pat).Jakkolwiek król Fuad nie zgodził się na prośbę stronnictwa Wafd zwolnienia specjalnej sesji parlamentu, to jednak dziś w nocy w klubie wafdystów odbyło się nadzwyczajne posiedzenie parlamentarne. Uchwalono wniosek o votum nieufności dla rządu Sidki-Paszy.

Sytuacja w Kairze.

KAIR, 26.VII.(Pat).Poczynione zostały przez władze wszelkie zarządzenia, aby na wypadek ewentualnych wystąpień wafdystów zapobiec rozruchom. Główne punkty

Po zebraniu Nahas-Pasza oznajmił, że stronnictwo przystępuje do natychmiastowej organizacji kampanii niewspółdziałania z rządem z jednoczesną odmową płacenia podatków. Komitet wykonawczy stronnictwa oświadczył, że w dniu dzisiejszym nie będzie żadnych manifestacji.

WIADOMOŚCI Z KOWNA

SPRAWY SĄDOWE WOLDEMARA.
Pisma podają, iż zostaje wznowiona sprawa o niezłożenie przez Woldemarasa rachunków z czasów konferencji kopenhawskiej, w której to sprawie dochodzenie było już dawno przeprowadzone, jednakże sama sprawa — wobec objęcia przez Woldemarasa słynowskiej premjera — było odroczone na ad calendae graecas.

31 lipca będzie rozważana sprawa Woldemarasa z pułk. Szlenclisem, jako generalnym sekretarzem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych. Prof. Woldemaras miał się wyrazić, iż winą za ekscesy antypolskie w Kownie spada na pułk. Szlenclisa. Prawnie sprawa ta ma być wielce zawiła.

ZGON LITERATKI LITEWSKIEJ.

24 b. m. zmarła w m. Zidkach (na prowincji) znana literatka litewska Marija Pezkauskasowa (pseud. Szaltrijos Ragana) w wieku 1. 52.

STOSUNKI GOSPODARCZE MIĘDZY LITWĄ A SZWECJĄ.

Litewski konsul honorowy w Göteborgu Erland Erlandsson udzielił prasie litewskiej wywiadu w sprawie możliwości stosunków handlowych pomiędzy Litwą a Szwecją.

— Z Litwy do Szwecji można byłoby wwozić nasiona, olej, zboże, ziemniaki. Jednakże spotyka się to z poważnymi przeszkodami. W Litwie odczuwa się brak organizacji handlowej. Są również trudności pod względem rozrachunku. Litewskie firmy handlowe nie odznaczają się punktualnością, co zmusza niejedną firmę, która może byłaby przeprowadzić w Litwie, załatwiać w innych krajach. Zbyt mało zwraca się uwagi na jakości proponowanych i eksportowanych towarów. Np. nasiona litewskie zawierają czasem ok. 5% nieczystości. Firmy litewskie zbyt mało się troszczą o poszukiwanie rynku. Natomiast z drugiej strony dopuszcza się błędów, proponując wwoz do Szwecji tanich towarów, które Szwecja sama wywozi.

Ze Szwecji do Litwy można byłoby wwozić wszelkiego rodzaju. Handel utrudnia okoliczność, iż między Szwecją a Litwą brak stałej morskiej linii komunikacyjnej.

Na pytanie korespondenta, czy nie można byłoby stworzyć mieszanicy szwedzko-litewskiej organizacji, w formie spółki lub banku, która popierałaby stosunki handlowe między obu krajami, konsul honorowy oświadczył, iż tymczasem kwestia ta nie jest aktualna.

Co się tyczy stosunków kulturalnych między obu państwami, konsul honorowy oświadczył, iż dla zacieśnienia tych stosunków powstało w Sztokholmie 4-wo szwedzko-litewskie.

ZYWIŁOWA KLĘSKA GRADU.

19 b. m. w miasteczku Datnów i kolicy srożyła się burza gradowa. Grad zniszczył całkiem zasywie na przestrzeni 1000 ha i uszkodził na przestrzeni 2000 ha. Straty wyniosły ok. 400.000 H.

Walka z komunizmem w Finlandji.

HELSINGFORS, 26. VII. (Pat). Rząd fiński powołał do życia ścisły komitet ministrów dla walki z komunizmem. W skład komitetu weszli premier oraz ministrowie sprawiedliwości oraz oświaty.

Subsydjum sowieckie dla „Humanitę”.

RYGA, 26. VII. (A. T. E.). Centralna rada czerwonych związków zawodowych postanowiła wyasygnować 10.000 rb. w celu poparcia paryskiego dziennika „Humanitę”. Komitet centralny partii komunistycznej ogłosił zbiórkę ofiar na fundusz prasowy komunistów francuskich.

Latynizacja alfabetu na Wschodzie.

RYGA, 26. VII. (A. T. E.). Ogłoszono dane o wynikach wprowadzenia alfabetu łacińskiego wśród narodów sowieckiego Wschodu. Całkowita latynizacja alfabetu nastąpiła na północnym Kaukazie, w Azerbejdżanie i w Turkestanie. Wprowadzenie pisma łacińskiego wśród Tatarów nadwołżańskich i krymskich ma zakończyć się jeszcze w roku bieżącym. Latynizacja alfabetu obejmuje 36 języków i dialektów sowieckiego Wschodu, którymi mówi 28 milionów ludności. Przeciwnicy latynizacji pisma łacińskiego wśród tych narodowości nie przekracza 10. Istniejący w Moskwie komitet, kierujący latynizacją alfabetu na Wschodzie, czyni obecnie przygotowania do latynizacji alfabetu chińskiego. Alfabet łaciński zostanie wprowadzony przedewszystkiem w granicach z Sowietami Zachodnich Chinach, znajdujących się pod wpływem Z. S. S. R.

Nadużycia firm niemieckich na Śląsku.

KATOWICE, 26. VII. (Pat.). W dniu 24 b. m. wykryto nadużycia, popełnione przez firmy niemieckie przy przywozie warzyw z niemieckiego Górnośląska na podławie kowieńskiej. Świadczyła, wystawione przez urząd wojewódzki, pozwalające na przywóz warzyw z niemieckiego byłego terenu płojskiego, zostały przez firmy nadużyte w ten sposób, że na świadectwa te przywożono warzywa południowe, względnie holenderskie. Skarb państwa został naruszony na straty. Dochodzenia karne przeciwko winnym są w toku.

Czyżby trzęsienie ziemi?

BERLIN, 26. VII. (Pat.). Jak donoszą z Duisburgu, w wielu domach mieszkaney zostali zaalarmowani silnymi wstrząsami podziemnymi, które były tak gwałtowne, że obrazy powpadały ze ścian i drzwi powpadały z zawias. Po tym wypadku ludność wyjechała na ulice miasta, skąd długo nie chęła wracać do domów w obawie przed nowymi wstrząsami.

Popierajcie Ligę Morską i Rzeczną!!

Przybycie belgijskiego ministra komunikacji do Warszawy.

We wtorek, dn. 24 przybył do Warszawy belgijski minister komunikacji pan Lippens w towarzystwie posła polskiego w Brukseli, p. Jackowskiego i sekretarza osob. p. Cocks. Na naszym zdjęciu widzimy dostojnego gościa w towarzystwie p. min. Kwiatkowskiego, przechodzącego przed frontem kompanii honorowej przysposobienia wojsk. kolejarzy.

Groźba wybuchu wulkanu Krakatau.

LONDYN, 24. VII. (A. T. E.). W ubiegłą środę zauważono zwiększoną aktywność wulkanu Krakatau. W ciągu jednego dnia

obliczono 880 wybuchów. W poszczególnych wypadkach słup ognistej lawy, wydobywającej się z krateru wynosił 1000 metrów.

Główny sezon w Krynicy.

— Dokąd pani idzie? Czyż pani nie widzi, że trzeba stawać w kolejce?

— Niech państwo nie robią trudności, mnie się tak śpieszy, a taki długi ogonek.

— Każdemu się śpieszy, niech pani nie zwraca głowy, bo i tak bez kolejki nie dostanie pani wody.

Tęgo rodzaju dialogi słyszy się ciągle w pijalni i na deptaku. Największą pretensją do specjalnych względów i wyłamywania się od ogólnie przyjętych zwyczajów wykazują Żydzi, którzy stanowią większość kuracjuszy. Typowi galicyjscy Żydzi w chałatach z pejsami i Żydówki w perukach zajmują wszystkie miejsca przed kioskiem doskonałej ostryki drożdżowej i na ławeczkach w parku.

Po zupełnie słabej frekwencji w maju i czerwcu, główny sezon w lipcu przyniósł spory napływ gości, zaroiło się na ulicach i na deptaku, pensjonaty się zapełniły, chociaż nie do tego stopnia jak lat ubiegłych, gdyż nawet teraz w drugiej połowie lipca niema trudności z dostaniem pokoju w pensjonacie. Natomiast znacznie trudniej o pokój bez utrzymania, tego typu pokój jest w Krynicy bardzo mało a te co są bywają wydzierżawiane na wagę złota przy minimum komfortu. Pokoje w gmachach państwowych jak w Domu Zdrojowym w Nowych Łazienkach, urządzonych współczesnie i o dostępnej cenie, muszą być zamawiane na jakiś pół roku zawczasu, a niekiedy ma możliwość pięć lub sześć miesięcy wcześniej ściśle określić datę swego przyjazdu.

Pensjonatów w Krynicy jest sporo i co roku przybywają nowe, stanowiąc wzajemnie dla siebie coraz to poważniejszą konkurencję. Dla kuracjuszy ma to poniekąd tę dobrą stronę, że konkurencja uczy właścicieli i kierowników pensjonatów uprzejmości, a niestety uprzejmość nie jest cechą rdzennych kryniczian. Niejednokrotnie miałam sposobność zetknąć się zeszłego roku z niegrzecznością kupców, właścicieli pensjonatów, restauratorów, urzędników pocztowych, dziewcząt podających wodę w pijalni, wszyscy oni byli to dyktarze wyświadczyć specjalną łaskę spełniając najślusniejszą wymaganie kuracjuszy, i nota bene obdzierając ich ze skóry.

— Do Krynicy biedni ludzie nie przyjeżdżają — mówił mi wyniosły pewien sklepikarz, na wyrazie przeze mnie zdumienie że Kilo suszonych grzybów kosztuje w Krynicy 40 złotych w tym samym czasie gdy takie grzyby dostać można było w Warszawie za 20 złotych a w Wilnie za 16.

Kryniczanie zaślepieni nadzwyczajną zdrowotnością podgórskiego klimatu, wszystkie swoje produkty i usługi cenili na wagę złota i za nie nie chcieli uwierzyć, że tabakiera dla nosa a nie nos dla tabakierki i że zrażeni drożyzną i brakiem uprzejmości kuracjusze przestaną przyjeżdżać do Krynicy, poszukując sobie tańszych zdrojowisk w Polsce albo pojadą zagranicę, gdzie Francuzi i Włosi rozumiejąc swój interes nie starają się w ciągu jednego roku zrobić majątek a przedewszystkiem, jeżeli nawet obdzierają gości to robią to z takim wdziękiem i starają się by kuracjusz miał maksimum komfortu za swoje pieniądze.

Otóż pod tym względem w tym roku zmieniło się na lepsze, dzięki konkurencji i napływowi dzierżawców pensjonatów z innych okolic, kuracjusz ma możliwość wyboru i nie potrzebuje znosić gburowatego i aroganckiego traktowania, poza tem

zniknął zupełnie pasek kąpielami, do których można nabyć bilety bezpośrednio w kasach, nie tak jak w roku ubiegłym gdy po dojeździe do kasy słyszało się, że wszystkie bilety na najbliższe dni są wykupione, natomiast można było dostać bilety do portierów pensjonatów lub komisjonerów, oczywiście za dobrym napiwkiem.

Nie zmienia się tylko psychika publiczności... Ilość żądnych tańca kobiet jest w Krynicy prawie tak samo duża jak ilość karciarzy, wszędzie pełno dancingów: w „Domu Zdrojowym”, w „Lwim Grodzie”, w „Bagateli”, na świeżym powietrzu w „Zaciszu” i w „Chorażówce” na Michałowej, lecz niestety, mężczyźni jest znacznie mniej a i ci co są za chorzy, połamańcy, którzy od biedy dotrzymają towarzystwa przy zielonym stoliku, lecz do tańca wcale się nie nadają.

Innych rozrywek i atrakcyj moc; prócz wyżej wymienionych dancinów, bawi w Krynicy przez dwa miesiące głównego sezonu lwowski teatr, przez lipiec bardzo dobra operetka, a w sierpniu dramat, prócz tego w Bagateli są codziennie produkcje kabaretowe, co kilka dni jakieś gościnne występy, przed paru dniami odbył się wieczór recytacyjny Rychełówny, dzisiaj gościnny występ Ireny Solskiej w komedji współczesnej „Czterech ludzi w czterech ścianach”. Nie brak też tańszych i bardziej popularnych rozrywek, produkcje człowieka Muchy na Domu Zdrojowym, festyny ludowe i wiele innych.

Krynica tonie w zieleni, otoczona górami pokrytymi lasem, ma bajeczny podgórski klimat i piękne malownicze spacery; już sama Góra parkowa w sercu Krynicy z milionem ścieżek wijących się serpentyną i prowadzących na Michałową, pod Parasol i na szczyt 740 metrów nad poziom morza, jest przemiłym spacerem i rezerwarem balsamicznego powietrza.

Dla amatorów pieszego sportu są prześliczne dalsze spacerki do Czarnej Potoki, do Leśniczówki na Kopicowej, do Tylicza i inne.

Dosyć kosztowna lecz niezrównana w swoim czasie jest całodzienna prześliczna wycieczka do Szczawnicy, autem do Czorsztyna a stamtąd łodziami Dunajcem przez Pieniny. Organizują się również tury na Czeską stronę do Bardzowa i innych okolic. Z powodu dużej ilości kobiet, wszystkie bez wyjątku mężczyźni mają nadzwyczajne powodzenie a korzystając z dużego popytu panowie świata umieją się też cenę i niechętnie decydują na dalsze wycieczki aby nie stracić swoich drogocennych konkiek deptakowych, rozdubiona męska kokieteria każe panom odrzucać najwygodniejsze pokoje nie mające jednak dużych i dobrych luster, a często spotyka się podstarzałego lowelasa o pokątnym brzusku, rzucającego zabójczo zalotne spojrzenia na młode panienki.

Gmachem nowych łazienek może Krynica poszczycić się przed całym światem, wyglądają bowiem one okazale i imponująco, mają piękną architekturę, szerokie korytarze, obszerne kabiny kąpielowe, świecące miedziane wanny, marmury, freski, brak tym łazienkom tylko piecyków do ogrzewania przesieradeł i górnych okien dla wentylacji, podobno te innowacje mają być w najbliższych latach wprowadzone, obawiam się tylko czy wślad za temi udogodnieniami nie pójdzie w górę cena biletów kąpielowych, które już teraz kosztują o parę złotych drożej, niż w Karlsbadzie i Marienbadzie.

Rozpiętość cen pensjonatów jest znaczna, zależnie od dzielnic, odległości od źródeł i współczesności urządzenia. Lwi Gród nie ustępuje w niczem komfortowym zagranicznym pensjonatem, ale dostępnym jest tylko dla magnatów, ceny innych przyzwoitych pensjonatów ze zdrową, obfita i smaczna kuchnia, wahają się pomiędzy 20 a 15 złotymi od osoby. Naturalnie że można się i taniej urządzić, ale albo w odległej dzielnicy, z której trzeba cate kilometry do źródła drałować, albo też mieć pokój pozabawiony najelementarniejszych wygod, zapluskowany i wilgotny, albo też zadowolnić się lichą kuchnią.

Sila i zdrowotność źródeł w Krynicy jest pierwszorzędną, podgórski klimat bajeczny, przyroda nadzwyczaj piękna: te wszystkie walory mogłyby postawić perłę polskich zdrojowisk w rzędzie najbardziej renowowanych europejskich miejscowości kuracyjnych, gdyby nie drobne usterki, o których pisałam powyżej, w nadziei, że łatwo dadzą się usunąć i naprawić i że przy odrobinie dobrej woli Krynica zamieni się może w sławne kąpielisko, do którego tłumy cudzoziemców ściągają będą po zdrowie.

Pracownicy umysłowi mają tu swój pensjonat, urzędnicy skarbowi również, w roku bieżącym rząd zakupił dla wojskowości nowoczesne urzędzone pensjonat Felicie. We wszystkich tych pensjonatach Zrzeszeń cena pokoju z życiem wynosi 8 złotych dziennie od osoby. Czyżby to nie było cudownie gdyby Syndykat Dziennikarzy pomyślał o tego rodzaju pensjonacie dla swoich członków?

Przez pewien czas spodziewano się przybycia do Krynicy Pana Prezydenta, ale jako o tem zacytuję; obecnie największą sensacją na deptaku jest obserwowanie pięknej miss Judei i świeżo obranej miss Krynicy, a głównym zajęciem jest biadanie nad pogodą, która zastrajkowała i codziennie smaga wichrem i siecze deszczem, zmuszając nawet najzgorzalszych miłośników przyrody do grania w karty lub przebywania w dusznych salach dancinów. **Zofka.**

Krynica, 19 lipca 1930 roku.

„Kierunek na Wschód”.

BERLIN, 26.VII. (Pat). W związku z ogłoszonym dziś dekretem o pomocy dla terenów wschodnich Rzeszy, prasa niemiecka publikuje artykuł ministra wyżywienia i rolnictwa dr. Schielego p.t.: „Kierunek na Wschód”. W artykule tym min. Schiele m. in. mówi, że Niemcy znajdują się u wrót nowej epoki, w której cała swa uwagę winny zwrócić na kwestię wschodnią. Celem niemieckiej polityki wschodniej musi być zdolność do stworzenia przez organiczną rozbudowę gospodarczą terenów wschodnich gwarancji rozwoju tych prowincji na nowych podstawach. Ku tym prowincjom muszą być skierowane siły gospodarcze kapitału, aby wywołać przy wyżeźnieniu wszystkich sił rozwój wszelkich tamtejszych możliwości gospodarczych. Pomoc, udzielona terenom wschodnim — pisze dr. Schiele — nie może ograniczyć się tylko do pomocy w dziedzinie gospodarczej, musi mieć również na względzie sprawy socjalne i polityczno-narodowe. Należy prowadzić pracę osiedleńczą na terenach wschodnich Rzeszy w jakiegokolwiek bądź formie, tworząc osiedla robotnicze bądź ewentualnie chłopskie, by związać tamtejszą ludność z glebą, a tem samem przeszkodzić wpływowi jej z tamtejszych terenów na Zachód.

świecie rzemieślniczym, w dodatku ciekawego nietylko dla zawodowców, lecz dla szerokiego ogółu. Europejskość pisma wyraża się w jego wyraznym obliczu ideowym. To oblicze nie jest zwrócone ku polityce w ścisłym tego słowa znaczeniu, lecz niewątpliwie dla polityki nie jest obojętne. Program polityczny wydawców zawiera się w dążeniu do stworzenia „kadr niestrudzonych pracowników świadomych obywateli i jak najlepszych synów ojczyzny”. Za hasło obrali oni sobie: „Praca to przyszłość narodu”. W pierwszym numerze umieścili podobizny wysoko postawionych osób, które życzyli się odnieść do ich poczyną: Pana Prezydenta Ignacego Mościckiego, Pana Wojewody Władysława Raczkiewicza i Ks. Biskupa Władysława Bandurskiego. Nie dziwnego, że ci dostojnicy tu pierwsi się znaleźli; są oni przecież wszędzie, gdzie się zakłada fundamenty pod twórczą pracę. Nie mogło ich zabraknąć tam, gdzie młody rzemieślnik pragnie kształcić w sobie obok fachowości, obywatelską rzetelność i żołnierską sprawność.

Drugim bardzo ważnym momentem oblicza ideowego wydawców jest sprężenie sztuki i rzemiosła. Obok sprawozdania ze zjazdu piekarzy mamy artykuł o wystawie jubileuszowej Wileńskiego Towarzystwa Artystów Plastików pióra uczestnika tej wystawy Marjana Kuleszy. Tu jest godną zaznaczenia rzeczowość sprawozdawcy autora, który przecież był zainteresowany osobiście w tem co opisywał, a u niego jednak ogólników i nie nie mówiących patetycznych haseł, których sporo było na

Wielka klęska Włoch.

Strasliwa katastrofa trzęsienia ziemi, która w ciągu jednej nocy zburzyła połowa Neapolu, zniszczyła całkowicie Potencę, zwała starą katedrę w Salerno i przeszła jak orkan nad całymi południowymi Włochami, sprawiła w całym świecie wrażenie gromu z jasnego nieba. Obecnie z nadchodzących co chwila depesz i wiadomości można ustalić przebieg i rozmiary kataklizmu, jednego z największych w dziejach Włoch, równego pamiętnej katastrofie messyńskiej.

W ciągu tragicznej nocy z dnia 22 na 23 b.m. nad Neapolem i Kampanją przeszła burza połączona z niezwykle silnym wiatrem, która nie zmniejszyła jednak zwykłego ruchu ulicznego, przeciągającego się w południowych Włoszech, jak wiadomo, do późnej nocy. Nagle, sześć minut po pierwszej, nastąpił gwałtowny, przesłó 46 sekund trwający, wstrząs. Zawtórował mu huk walących się murów. Znajdujący się w domach ludzie wybiegli w popłochu na ulice, gdzie wskutek zderzenia się przewodów elektrycznych panowała zupełna ciemność. Tu, w mrokach nocy, rozegrały się istic dantejskie sceny. Tłum mieszkańców miasta tłoczył się począł na jezdniach, unikając chodników, na które waliły się co chwila złomy mury i gzymsy. Wielu przystępowało pod koła, jadących nagle samochodów, znaczna część doznała również porażenia od leżących na ziemi przewodów elektrycznych. W popłochu uciekano na bulwary portowe gdzie niebezpieczeństwo śmierci od walących się domów było mniejsze. Jeszcze strasliwsze sceny rozegrały się w więzieniu, gdzie trzęsienie ziemi dało hasło do ogólnego buntu więźniów.

Gdy w parę godzin później zaszarzał brzask dnia, miasto przedstawiało widok zupełnego zniszczenia. Przedmieście Capo di Monte i Fuorigrotta, dalej cała dzielnica robotnicza miasta, zawierająca przezwyczajnie domy o słabej strukturze, przedstawiała jedno pole gruzów. W centrum miasta widniały jakby olbrzymie szczyby, spowodowane

zawaleniem się całych kompleksów domów. Dzielnica Pomerio, mieszcząca wśród ogrodów luksusowe wille neapolitańskiej plutokracji, była również zupełnie zburzona. Sławny pałac ks. Mopony, jeden z okazałych gmachów miasta, był jedną ruiną. Trzęsienie ziemi zalałowało w połowie most Casanovy, grzebiąc pod gruzami kilka trupów i rannych.

Wczesnym rankiem władze wojskowe przywróciły porządek i przystąpiły do akcji ratowniczej. Szczególnie utrudnioną była ona w wąskich zaułkach neapolitańskiego starożytności, zawałonych do niepoznanego rumowiskiem. Pod gruzami znajduje się zapewne wiele trupów i rannych.

Wbrew podawaniom przez depesze wiadomościom, ognisko trzęsienia ziemi nie zostało dotąd z wszelką pewnością ustalone. Zrazu podawano za nie najbliższą okolicę wygasłego wulkanu Volturno czy też okolicę miasta Avelinu, wreszcie okolicę Pisciano. Wszystkie te miejscowości położone są na północ, północno-wschód i wschód od Neapolu. Ognisko byłoby więc położone od tego miasta w odległości 36—85 km.

Jak się jednak obecnie okazuje, Neapol nie był punktem, w którym trzęsienie ziemi wystąpiło najsilniej. Nowe depesze potwierdzają obecnie pierwsze przypuszczenia, że strasliwy kataklizm przeszedł po całej połaci południowych Włoch od Neapolu i Salerno do Barletta i Bari. Od morza Tyrreńskiego do Adriatyki!

Cała ta połać po obu stokach Apeninów. Kampania neapolitańska, dalej, położona jak w kotlinie górskiej prowincja Basilicata, wreszcie północna Apulia podzieliły tragicznie los Neapolu. Los ten tragiczniejszy, że właśnie o podniesienie gospodarcze tych południowych prowincji pozostających jeszcze od czasów burbońskich w zaniedbania — wytyczył w ostatnich latach swe prace faszyzm — łożąc na te cele sumy idące w miliony lirów. Słabe siły żywiołu przekreśliły obecnie w cią-

gu jednej nocy kilkuletni wkład pieniądza i pracy.

I tak 12.000 miasto Meli zostało w całości zburzone. Runęły kościoły i pamiętki historyczne, jak stary zamek w Meli, rezydencja Fryderyka II. Miasta Potenza, Matera, Barile mają być również jednym rumowiskiem. Z Beneventu, Apiki, Rionero, z całego szeregu innych miejscowości dochodzą te same okropne wieści. Gdy pierwsze depesze podawały po kilka i kilkanaście ofiar, to dziś wiadomo już, że ofiary w ludziach idą w tysiące i na tysiące się liczą; że jednak kataklizm nie poprzestął na samym Neapolu, lecz objął cały obszar kilkunastu tysięcy kilometrów kwadratowych, kilkanaście miast, kilkadziesiąt wiosek i osad. Zobrazowanie tej straty, dokładne zestawienie cyfr ofiar w ludziach, nie może być jeszcze dokonane. Dziś władzom włoskim pozostaje smutny obowiązek zebrania tych cyfr i drugi, mniej żalobny, — dążenia, by szybko i planową akcją ratowniczą zapobiec nędzy ludności.

Trzeba też przyznać, że władze włoskie przystąpiły do tego dzieła bardzo energicznie. Pierwsze specjalne autobusy sanitarne zjawyły się w Neapolu już w niespełna cztery godziny po katastrofie—choć miały do przebycia daleką drogę. W ślad za nimi jeszcze tej samej nocy na dotkniętych klęską obszarach zjawyły się specjalne ratownicze pociągi. W jednej niemal chwili zmontowano cały olbrzymi aparat ratowniczy, wyposażony w najlepsze dla swych celów narzędzia, w liczny i fachowy personel kierowany przez włoskiego Czerwony Krzyż. Imponująca ta sprawną zlagodzi, jeśli to wogóle jest możliwe, tragiczne skutki wielkiego nieszczęścia.

Jak niepodobna jeszcze ustalić z wszelką pewnością ogromu strat w ludziach, tak niemożliwym jest obliczyć wielkości strat gospodarczych. Jedno tylko można już dziś powiedzieć: straty są olbrzymie. Gdy kiedyś będzie można wyrazić je w cyfrach, pójdą w miliony lirów. Kataklizm neapolitański zaciężył silnie nad całym stanem finansowym Włoch, nad całem państwem włoskiem. Pod każdym względem jest wielką jego klęską.

Obawa przed jawnością.

RZYM, 26.VII. (Pat). Wobec fałszywych wiadomości, podawanych przez niektóre agencje, cofnięto dziennikarzom prawo pobytu na terenie katastrofy.

Huragan wrzucił żonę profesora do studni.

ZAKOPANE (Pat.). W czwartek wieczorem około godz. 8-jej podczas silnego huraganu wyszła z domu po wodę do studni żona profesora gimnazjalnego p. Leśniewicza z Jedrzejowa.

Gdy przez dłuższy czas nie powracała do domu, zanępkokojony mąż wyszedł na poszukiwanie i ku swemu przerażeniu znalazł ją w głębi studni.

Po natychmiastowym wydobyciu żadne zabiegi przybyłego lekarza nie zdołały przywrócić p. Leśniewicza do życia. Przyczyną tragicznego wypadku był silny huragan, który wrzucił p. Leśniewicza do studni.

Wielki pożar w Rumunji.

BUKARESZT, 26. VII. (Pat.). Miasto Sascul zostało nawiedzone pożarem, który w przeciągu 3 godzin zniszczył całkowicie dzielnicę handlową. Magazyny spaliły się doszczętnie, 30 domów uległo zniszczeniu. Straty wynoszą około 50 milionów lei. Pożar powstał w składzie drewna, którego właściciela aresztowano pod zarzutem podłożenia ognia.

Popierające przemysł krajowy

NOWE CZASOPISMA WILEŃSKIE.

Prasa dziś stała się nieodzownym momentem życia i wielką jego potęgą. Nietylko inteligent, ale i chłop, i robotnik nie potrafi dziś się obejść bez jednego przynajmniej dziennika. Wystarczy spojrzeć na te gromadki czytelników, wystających na ulicach przed szafkami z „dziennikami”, złożone z ludzi, których nie stać na 20 groszy na kupno ostatniego numeru, aby się przekonać, że periodyk przestał być miłą poobiednią rozrywką dla sfer majątnych. „Ideal” sięgnął bruku”, powiedziałaby Norwid. Prasa jako narzędzie kierowania opinia doszła niemal do doskonałości. Dziś kto potrafił sobie zdobyć kilka lub przynajmniej jedno czasopismo, może być pewnym, że w mniejszym lub większym stopniu (zależnie od indywidualnych zdolności) oddziałuje na opinię, że jest u progu realizacji swoich ideałów i koncepcyj.

Charakter czasopism nie jest jednolity. Idealizm amerykańskiej prasy jest: być jak najszybszym i jak najwyszczelniejszym informatorem. Im więcej wypadków za sobą się zanotuje i im więcej posmaku sensacyjnego w nich będzie się zawierać, tem bardziej można liczyć na poczynność. Dzięki temu, że amerykańska polityka wewnętrzna (mówię o Stanach Zjednoczonych) obraca się prawie że tylko dookoła zagadnienia: centralizacja czy decentralizacja, zabarwienie nie agitacyjno-polityczne występuje tam tylko w okresach wyborczych. Bodające najistotniejszą różnicą prasy europejskiej i amerykań-

skiej jest rola ideowo-polityczna niemal każdego z czasopism w Europie (dotyczy to często i czasopism t. zw. specjalnych, naukowych, literackich i t. p.), istniejąca obok zadań amerykańskich „czysto-informatorskich”. Amerykanie mają niemal jednolity pogląd na świat; widzą wszystko przez szkła businessu, — Europejczycy natomiast mają poglądy bardziej zindywidualizowane, szczególnie w sprawach politycznych. Stąd właśnie powstaje różnorodność prasy europejskiej pod względem ideowo-politycznym.

Nietylko ugrupowania polityczne dają do oddziaływania ideowego przez prasę. Co silniejsza indywidualność w Europie dąży też do swego organu. Na wzór wielkich ugrupowań społecznych i politycznych i na wzór ludzi genialnych i utalentowanych czynią to ugrupowania mniejsze i ludzie mierniejsi. Te dwa nowe czasopisma wileńskie, które ostatnio się ukazały, a które mam tu omówić, należą do liliputów w królestwie prasy.

Pierwsze z nich p. t. „Młody rzemieślnik” Nr. 1, Rok I, czerwiec 1930) to liliput, któremu należy całem sercem życzyć, aby wyrósł na olbrzyma. Jest to organ „Zrzeszenia Młodzieży Rzemieślniczej Województwa Wileńskiego”. Amerykanizm i europejskość znalazły tu zastosowanie jedno obok drugiego w jak najszlachetniejszy sposób. Amerykanizm wyraził się w tem, że powybiecano umiejętnie to wszystko, co jest najciekawszego w

łamach, niedawno omawianej „Naszej formy”. Artykuł Piotra Siemaszki o ceramice omawia jedną z dziedzin pracy, w której sztuka i rzemiosło ściśle się łączą. A więc do naszego ciekawego wileńskiego zakątku odwołano się od pulsujących środków postępu dociera wielkie hasło upowszechnienia, zbratania z rzemiosłem sztuki, która dotychczas dusiła się w muzeach, prywatnych zbiorach i wielkopanińskich salonach, Cyprjan Norwid i Jerzy Sorel, głosiciele tego hasła zdobywają Wilno. Zresztą podobne zjawisko mogliśmy skonstatować i na łamach „Naszej Formy”, gdzie kierunek ten reprezentowało taktwo i grafika.

W obfitym dziale sprawozdawczym w chwili obecnej najdonioślejsze znaczenie ma „Dział Szkolnictwa Zawodowego”. Wkrótce rozpocznie się nowy rok szkolny. Znowu gimnazja będą oblegane przez tłumy kandydatów, a szkoły rzemieślnicze i rzemieślniczo-artystyczne będą otrzymywały tylko wyrzutków, dla których brakło miejsca w gimnazjach. A w końcu roku tłumy maturzystów będą pchać się do uniwersytetów po to, aby bardzo szybko się przekonać, że uniwersytet nie dla nich, że tam dużo jest powołanych a mało wybranych. W ten sposób mnożyć się będą szeregi ludzi „niedokończonych”, „zalananych”, zrozpaczonych, poszukujących wiecznie zajęcia i nie nie umiających robić. Chorujemy i chorować będziemy na przerosł bezrobotnej „inteligencji” i na brak sił twórczych w społeczeństwie, zanim będzie istnieć snobistyczne pchanie się do gimnazjów i pogarda dla szkół zawodo-

wych, lub zanim rząd wbrew opinjom i lamentom zrozumiałby mamuś i tatusiów nie pozamienia 75%, dzisiejszych gimnazjów na szkoły zawodowe. Dziś, gdy się radykalnie z tą klęską jeszcze nie walczą, pożyteczną jest propaganda szkół zawodowych; dlatego właśnie podkreślam znaczenie „Działu Szkolnictwa Zawodowego”.

„Izba Rzemieślnicza w Wilnie” ma swój dział w omawianym piśmie. Pozwala to przypuszczać, że wydawcy znaleźli w ten sposób oparcie materialne, a jeśli tak jest to można im rokować długie życie. Mimo to jednak obywatele Wilna, nawet ci, którzy niezbyt wiele czytają, powinni poprzec pismo przynajmniej kupnem pierwszego numeru (prenumerata jeszcze nie jest ogłoszona), jeżeli im jest miły rozwój kulturalny i gospodarczy rodzimego miasta. Zresztą 1 złoty za takie ciekawe i pięknie wydane pismo to bardzo mało.

Drugi wileński liliput prasowy to jakieś poronione dziecko, które już zdaje się umarło. Nr. 1 wyszedł z datą 15 czerwca i miał napis „Ilustrowany Tygodnik Społeczny — Lechita”. Już minęło parę terminów, w których tygodnik ten musiałby się ukazać, ale jakoś nowych numerów nie widać. W całym tem piśmie najprzykrejszym jest to, że właściwy tytuł pisma „Bujda na resorach” okazał się na ostatniej stronie, nad kilku oklepanymi anegdotami (widocznie błąd cenzura). Zaiste nie czem innym, jak „bujda na resorach” są „poezje” Zenona z Wilna, który znalazł gdzieś jakiś „zapłuty sztandar” (czy czerwony?) i wzywa do jego czyszczenia

(obawiam się, że tu i benzyna nie pomoże, bo kółko tam płuł na sztandar. Nieprzyjaciele mają brzydkie zwyczaj tylko zdobywać je jako trofea. Może to sam „poeta” przez omyłkę wziął sztandar za chustkę do nosa). Pod ten sam tytuł można podciągnąć i „Gadania Rozalki” Zofii Januskiewiczówny, która nieudolnie stara się naśladować gwara wileńską. Gdyby z tego pisma wybrać tylko artykuły sprawozdawcze Towarzystwa „Sokół”, „Stowarzyszeń Młodzieży Polskiej”, „Sodalicii”, „Towarzystwa Opieki nad zwierzętami” i t. d. to mogłoby ono mieć wartość komunikatu dla członków tych organizacji. A tak artykuły te wplecione między „bujdy na resorach” Zenonów z Wilna, gadających Rozalek, L. Puczkowskich itd. giną dla czytelnika, który uśmiał się doskonale z bujdy jest skłonny śmiać się dalej i przypuszczać, że p. Eugeniusz Andruszkiewicz dla kawału tylko opowiada o świetnym rozwoju Stowarzyszeń Młodzieży Polskiej.

Niemieł zjawiskiem jest również (bo wygląda trochę na chorobliwie urojenie) niemiennie redakcji (nawiasem mówiąc władającej tylko specyficznym polsko-rosyjskim żargonem) że stwarza ona jakiś odrębny kierunek ideowo-polityczny. Niema w tem ani amerykańizmu, ani europejskości prasowej, a są tylko żarty z naiwnych czytelników, lub majaczenia biednej chorej nerwowo redakcji.

Władysław Arcimowicz.

WIEŚCI I OBRAZKI z KRAJU

Podróż inspekcyjna wojewody białostockiego.

Nowomianowany wojewoda białostocki p. Kościelicki przybył w dniu wczorajszym do Grodna. Odbiera on obecnie po-

dróż lustracyjną, zaznajamiając się ze sta-

tem powierzonego mu województwa.

Tragiczne dzieje kupca kowieńskiego.

Onegdaj na odcinku granicznym Zawia-
sy w pobliżu wsi Wolonizki tuż koło sto-
pów granicznych zastrzelony został przez
litewski patrol jakiś mężczyzna. Jak się
okazało, był to kupiec kowieński P. Dani-
łowski, który starał się o uzyskanie prze-
puszki celem przedostania się do Polski.
Władze litewskie nie pozwoliły
Danilowskiemu wyjechać, lecz aresztowały

go pod zarzutem działalności antypaństw-
owej. Osadzony w więzieniu kowieńskim Da-
niłowski zdołał zbiec i szczęśliwie przedo-
stać się na pogranicze litewsko-polskie.
Nocą próbował przedostać się przez „zielo-
ną granicę”, lecz spostrzeżony przez stra-
żników litewskich, padł przeszyty kulami na
samej linji granicznej.

Różności z baranowickiego bruku.

Dnia 20 lipca mieliśmy w Baranowiczach
zjazd delegatów z Kół Młodzieży Wilejskiej,
którzy przybyli w celu wybrania sobie po-
wołanego zarządu, którego brak b. dawał
się w znaki.

Program był dość urozmaicony, bo na-
bożestwa, okolicznościowe kazania, hold
„Nieszanemu Złotoczowi”, akademja z pro-
gramowym referatem i przemówieniem. Po
wystąpieniu programowo ujętych kazania,
jak „dobre Kola mają pracować”, z kina
„Apollo” przeszła Młodzież Wilejska do gim-
nazjum im. Rostana, dla obejrzenia „Wy-
stawy Regionalnej”, a po przerwie na po-
silek, radono dalej kogoś to wybrać do
Zarządu, w szkole im. Tadeusza Kościuszki.
Po wyborach nastąpiła ochotna zabawa.
Z Nowej Mszy przybył na ten zjazd Mo-
dziej Wilejskiej chór „Derwid”, który swoją
piękną umiał zająć młodzież wsi.

Tegoż dnia były dwa zebrania w sali
Konferencyjnej Magistratu. Najpierw rad
Związek Podoficerów, na których zebraniu
niżej podpisaną przemawiała także, mówię-
tako, bo oczywiście mówiła i na „Akademii”
Młodzieży Wilejskiej. Po skończonym zebra-
niu Podoficerów w tej samej sali radzieli
członkowie Federacji wybrali sobie Zarząd
Wojewódzki. Wczoraszni chór Magistratu
miasta Warszawy, czarował mielną nie-
stęty gromadkę słuchaczy, wiązanka pięknie
wykonanych pieśni ludowych, ale niżej po-
pisana miała tego wieczoru przemówienie
w „Kinie”, „o regionalizmie i znaczeniu wy-
stawy regionalnej”, jakiegoś imienia jednego
z naszych filarów, więc nie mogła już być
w „Sali Straży Ogniowej” na koncercie Kola
Śpiewaczego Wydziału Oświaty i Kultury
magistratu m. st. Warszawy. Ale nazywać
poznaliśmy ten mł. zespół i b. sympatycznie
przedstawiającego się dyrygenta p. Czudow-
skiego w czasie zwiędzania przez gości war-
szawskich nieśli Wystawy, która ma to do
siebie, że im się ją częściej zwiędza, tem
się ona lepiej podoba.

Kierownictwo działów przedchodzili sobie
i świetnie objaśniali. Nie wiem, może
dlatego, że młodzi artyści o chwile wyrażali
swoją szczerą zachwyt dla rzeczy oglądanych.
Miałam wielką ochotę odpowiedzieć tych
wyceńczonych na dworek, ale mi powie-
dziano, że za godzinę będzie u nas p. Wo-
jewódzina Bezkowiczowa, że należy do sądu
mającego ocenić dział Przemysłu Ludowo-
go. Ograniczyłam się więc do odpowiedzenia
sympatycznych śpiewaków z Warszawy, na
ich kwatę do Sali Straży Pożarnej.

Przez drogę opowiadałam im historję
Baranowicz, a oni z kolei opowiadali mi hi-
storję swego Kola Śpiewaczego, a raczej
historję Kół, bo są zespołem złożonym z de-
legatów 22 Kół Śpiewających, które Magis-
trat Warszawski od lat jedenasty posiada.
Zegnamy się, a ja biegnać zpowrotem na
Wystawę, przypominam sobie, że wartości
się posilić. Zachodzę do „Centralnej Kawiarni”.
Tam spotykam parę pań ziemianek, a
przedewszystkiem znacząco przemysłu lu-

dowego na naszym terenie p. Sarczyk z
Teofilina.

Przyjeżdża dzisiaj do nas za godzinę
p. wojewódzina, będziemy sądzić przemysł
ludowy liczymy na panią, komunikuje jej
pośpiesznie nowinę sensacyjną.

— Z pewnością przyjdzie, upewnia. Chce
się zapłacić czy p. Turski przyjmie jeszcze
odmienne dwa sztuki pasy, do działu swego.

— Ależ z pewnością je przyjmie.

— A czy pani wie, że najbliższe zebra-
nie Ziemianek, na które panią zapraszam,
będzie u mnie w Teofilinie dn. 10 sierpnia.

Liczymy, że nam pani coś ciekawego powie.

— Bardzo dziękuję za zaproszenie, z
pewnością będę.

Lykam kawę. Piję ją w kółku elegan-
ckich, dowcipnych, nieprzeciętnie intelligen-
tów ziemianek, z naszego powiatu ruchli-
wych działaczek z tej organizacji.

A potem biegne na Wystawę. Dowiaduję
się, że pani wojewódzina jedzie. Dłuższy ok-
res oczekiwania. Łapie swego szefa, za-
pracowanego organizatora tej całej „Wysta-
wy Regionalnej”, kierownika Biura Sejmiku
p. Bruszkiewicz. Nawiasem mówiąc jestem
tu kilkanaście miesięcy, a na stanowisku
kierownika Biura Sejmiku mam trzeci-
szy miesiąc. Ten ostatni, wnioś do nas pierwszy
nowoczesny bo organizację naukową pracy.
Czekając na przybycie p. wojewódziny, zwi-
dzamy jego dział samorządowy.

Nieduży jako obszar, ale b. estetycznie
rozłożony materiał dużej wartości, słucham
objaśnień zwartych rzeczowych do dobrze
pomyślanych wykresów. I radość wzbiera
mi w duszy, bo te cyfry i linje są ślicznym
hymnem, na cześć mądrej pracy, „pro pu-
blico bono”.

Zajęłam pani wojewódzina. Zbiera się
komisja. Następuje szacowanie wartości wy-
robów naszych tkackich.

— Na stos z tem! — słyszymy parę razy
energiczny głos p. wojewódziny, piękną jej
wycieczkę nielotunne naszych domorodnych
artyści. Po ocenie okazuje się, że Tow.
Przemysłu Ludowego dostajemy dzięki pani
wojewódzini 160 zł. na nagrody, dla na-
szych tkaczek. Jest w tem i nagroda dla ma-
lorożnego gospodarza ze wsi Baranowicz-
ów, niejakiego Kaluty, który zrobił pomy-
ślowy przyrząd do zbierania jógów, jest na-
grodą za zespół wyrobów garncearskich z Ja-
sienia z pod Horodyszcz.

Cieszy mnie ta nagroda, bo dowiedziałam
się kiedyś od przepukli co gamkami na
„Rynku 3 Maja” w Baranowiczach handluje,
że gamki te, przychodzą do Baranowicz „po
staremu z pod Mińska”, bo lepsza na nich
polewa, niż na tych, co w powiecie barano-
wickim wyrabiają. Ale mnie się marzy, że
przy pomocy „Tow. Przemysłu Ludowego”
ulepszymy i ten dział przemysłu, bo prze-
cież nie darmo istnieje w Polsce „Liga Sa-
mowystarczalności Gospodarczej”, o której
miałam na naszym terenie już kilka wykla-
dów.

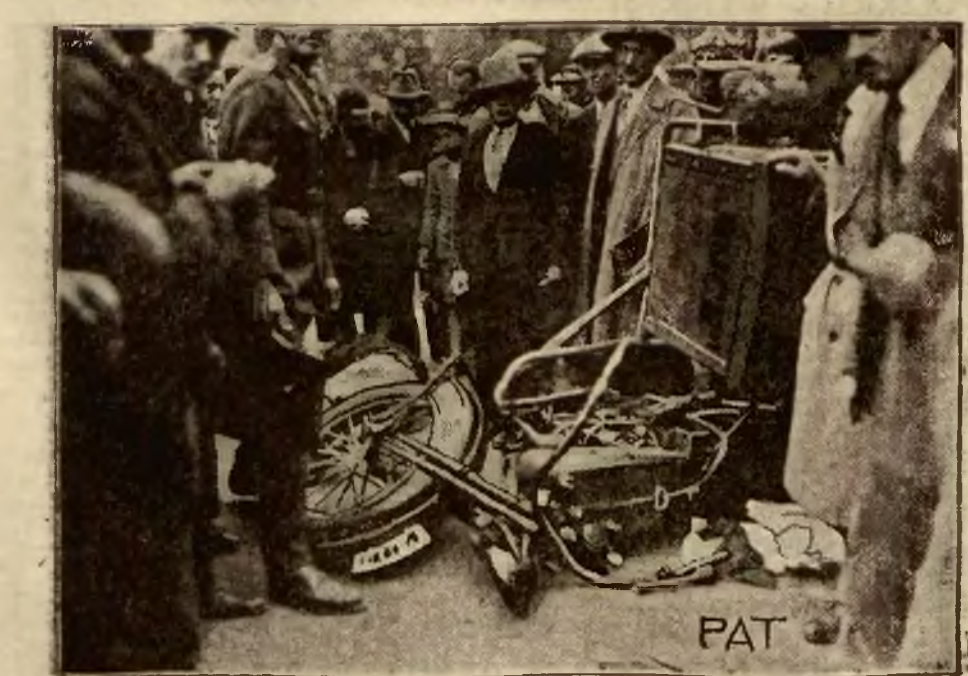
Stefania Bojarska.

BARANOWICZE

+ Komitet Powiatowy Wystawy w Bara-
nowiczach zawiadamia, że zbliża się zamk-
nięcie wystawy.

Powiatowa wystawa w Baranowiczach
spotkała się z wielkim uznaniem szerokiego
warstw społeczeństwa, przedstawicieli Rza-
du, Samorządu, wybitnych jednostek nauko-
wych, przedstawicieli prasy, duchowieństwa,
nauczycielstwa, rolników, rzemieślników,
kupców, leśników, wojska, organizacji szcze-
łech, barcerskich, młodzieży wilejskiej i
straży pożarnej — którzy wystawę zwi-
dzili.

Do tej pory tysiące osób zwidziło wy-
stawę powiatową w Baranowiczach.

Katastrofa samochodowa.

Kwestja ruchu ulicznego w wielkich miastach stała się bardzo piękną bolączką i jest tematem rozważań specjalnych komisji, powołanych do tego celu. Liczba ofiar przejeżdżających samochodów jest poprostu zastraszająca, n. p. w Ameryce. Nie brak jednak wypadków przejeżdżających samochodów i u nas, zwłaszcza w stolicy. Fotografowi naszemu udało się zdyktować właśnie wypad-
dek przejeżdżania przechodnia na placu Trzech Krzyży w Warszawie.

Czy wiecie że...

...komunikacja lotnicza między Berlinem
a Paryżem i Londynem została znacznie
uproszczona, tak, że samoloty, opuszczające
lotnisko w Tempelhofie pod Berlinem o godz.
10-jej wieczorem, o godz. 3-jej są w Kolonii,
a w Paryżu lub Londynie o godz. 7-jej rano.
...leżba morfistów w Paryżu wynosi 50
tysięcy, to znaczy, że na każde 40 osób w tem
mieście jest jeden nalogowiec, opłany tą
straszna trucizną.

...najpopulitarniejszym metalem na świecie jest
glin, który stanowi 8 proc. skorupy ziemi.
W 1850 r. jeden kilogram tego metalu kosztował
około 3.000 złotych, obecnie kosztuje o-
koło 6 złotych, 15 proc. ogólnej produkcji
światowej pochodzi z Niemiec.

brze przyprowadzone są podobno przewyborne
i przypominają smakiem ciętynie.

...człowiek zużywa podczas spokoju 15 do
20 litrów tlenu na godzinę, w czasie pracy
ilość ta powiększa się 3—6-cioкратно.

...w Europie zużywa się do wyrobu marga-
riny około 10 proc. światowej produkcji ole-
ju wielorybny. Poza tem olej ten, którego za-
pas światowy wynosi około 350.000 ton, uży-
wany jest do celów technicznych.

...najpopulitarniejszym metalem na świecie jest
glin, który stanowi 8 proc. skorupy ziemi.

W 1850 r. jeden kilogram tego metalu kosztował
około 3.000 złotych, obecnie kosztuje o-
koło 6 złotych, 15 proc. ogólnej produkcji
światowej pochodzi z Niemiec.

...artyści angielscy, mieszkający na wys-
pach, położonych w Kanale, z upodobaniem
spozycują wielkie polipy morskie które uwa-
żają za przysmak. Istotnie mięsaki te do-

...artyści angielscy, mieszkający na wys-
pach, położonych w Kanale, z upodobaniem
spozycują wielkie polipy morskie które uwa-
żają za przysmak. Istotnie mięsaki te do-

...artyści angielscy, mieszkający na wys-
pach, położonych w Kanale, z upodobaniem
spozycują wielkie polipy morskie które uwa-
żają za przysmak. Istotnie mięsaki te do-

...artyści angielscy, mieszkający na wys-
pach, położonych w Kanale, z upodobaniem
spozycują wielkie polipy morskie które uwa-
żają za przysmak. Istotnie mięsaki te do-

...artyści angielscy, mieszkający na wys-
pach, położonych w Kanale, z upodobaniem
spozycują wielkie polipy morskie które uwa-
żają za przysmak. Istotnie mięsaki te do-

...artyści angielscy, mieszkający na wys-
pach, położonych w Kanale, z upodobaniem
spozycują wielkie polipy morskie które uwa-
żają za przysmak. Istotnie mięsaki te do-

...artyści angielscy, mieszkający na wys-
pach, położonych w Kanale, z upodobaniem
spozycują wielkie polipy morskie które uwa-
żają za przysmak. Istotnie mięsaki te do-

...artyści angielscy, mieszkający na wys-
pach, położonych w Kanale, z upodobaniem
spozycują wielkie polipy morskie które uwa-
żają za przysmak. Istotnie mięsaki te do-

...artyści angielscy, mieszkający na wys-
pach, położonych w Kanale, z upodobaniem
spozycują wielkie polipy morskie które uwa-
żają za przysmak. Istotnie mięsaki te do-

...artyści angielscy, mieszkający na wys-
pach, położonych w Kanale, z upodobaniem
spozycują wielkie polipy morskie które uwa-
żają za przysmak. Istotnie mięsaki te do-

...artyści angielscy, mieszkający na wys-
pach, położonych w Kanale, z upodobaniem
spozycują wielkie polipy morskie które uwa-
żają za przysmak. Istotnie mięsaki te do-

...artyści angielscy, mieszkający na wys-
pach, położonych w Kanale, z upodobaniem
spozycują wielkie polipy morskie które uwa-
żają za przysmak. Istotnie mięsaki te do-

...artyści angielscy, mieszkający na wys-
pach, położonych w Kanale, z upodobaniem
spozycują wielkie polipy morskie które uwa-
żają za przysmak. Istotnie mięsaki te do-

...artyści angielscy, mieszkający na wys-
pach, położonych w Kanale, z upodobaniem
spozycują wielkie polipy morskie które uwa-
żają za przysmak. Istotnie mięsaki te do-

...artyści angielscy, mieszkający na wys-
pach, położonych w Kanale, z upodobaniem
spozycują wielkie polipy morskie które uwa-
żają za przysmak. Istotnie mięsaki te do-

...artyści angielscy, mieszkający na wys-
pach, położonych w Kanale, z upodobaniem
spozycują wielkie polipy morskie które uwa-
żają za przysmak. Istotnie mięsaki te do-

...artyści angielscy, mieszkający na wys-
pach, położonych w Kanale, z upodobaniem
spozycują wielkie polipy morskie które uwa-
żają za przysmak. Istotnie mięsaki te do-

...artyści angielscy, mieszkający na wys-
pach, położonych w Kanale, z upodobaniem
spozycują wielkie polipy morskie które uwa-
żają za przysmak. Istotnie mięsaki te do-

...artyści angielscy, mieszkający na wys-
pach, położonych w Kanale, z upodobaniem
spozycują wielkie polipy morskie które uwa-
żają za przysmak. Istotnie mięsaki te do-

...artyści angielscy, mieszkający na wys-
pach, położonych w Kanale, z upodobaniem
spozycują wielkie polipy morskie które uwa-
żają za przysmak. Istotnie mięsaki te do-

...artyści angielscy, mieszkający na wys-
pach, położonych w Kanale, z upodobaniem
spozycują wielkie polipy morskie które uwa-
żają za przysmak. Istotnie mięsaki te do-

...artyści angielscy, mieszkający na wys-
pach, położonych w Kanale, z upodobaniem
spozycują wielkie polipy morskie które uwa-
żają za przysmak. Istotnie mięsaki te do-

...artyści angielscy, mieszkający na wys-
pach, położonych w Kanale, z upodobaniem
spozycują wielkie polipy morskie które uwa-
żają za przysmak. Istotnie mięsaki te do-

...artyści angielscy, mieszkający na wys-
pach, położonych w Kanale, z upodobaniem
spozycują wielkie polipy morskie które uwa-
żają za przysmak. Istotnie mięsaki te do-

...artyści angielscy, mieszkający na wys-
pach, położonych w Kanale, z upodobaniem
spozycują wielkie polipy morskie które uwa-
żają za przysmak. Istotnie mięsaki te do-

...artyści angielscy, mieszkający na wys-
pach, położonych w Kanale, z upodobaniem
spozycują wielkie polipy morskie które uwa-
żają za przysmak. Istotnie mięsaki te do-

...artyści angielscy, mieszkający na wys-
pach, położonych w Kanale, z upodobaniem
spozycują wielkie polipy morskie które uwa-
żają za przysmak. Istotnie mięsaki te do-

...artyści angielscy, mieszkający na wys-
pach, położonych w Kanale, z upodobaniem
spozycują wielkie polipy morskie które uwa-
żają za przysmak. Istotnie mięsaki te do-

...artyści angielscy, mieszkający na wys-
pach, położonych w Kanale, z upodobaniem
spozycują wielkie polipy morskie które uwa-
żają za przysmak. Istotnie mięsaki te do-

...artyści angielscy, mieszkający na wys-
pach, położonych w Kanale, z upodobaniem
spozycują wielkie polipy morskie które uwa-
żają za przysmak. Istotnie mięsaki te do-

...artyści angielscy, mieszkający na wys-
pach, położonych w Kanale, z upodobaniem
spozycują wielkie polipy morskie które uwa-
żają za przysmak. Istotnie mięsaki te do-

...artyści angielscy, mieszkający na wys-
pach, położonych w Kanale, z upodobaniem
spozycują wielkie polipy morskie które uwa-
żają za przysmak. Istotnie mięsaki te do-

...artyści angielscy, mieszkający na wys-
pach, położonych w Kanale, z upodobaniem
spozycują wielkie polipy morskie które uwa-
żają za przysmak. Istotnie mięsaki te do-

...artyści angielscy, mieszkający na wys-
pach, położonych w Kanale, z upodobaniem
spozycują wielkie polipy morskie które uwa-
żają za przysmak. Istotnie mięsaki te do-

...artyści angielscy, mieszkający na wys-
pach, położonych w Kanale, z upodobaniem
spozycują wielkie polipy morskie które uwa-
żają za przysmak. Istotnie mięsaki te do-

...artyści angielscy, mieszkający na wys-
pach, położonych w Kanale, z upodobaniem
spozycują wielkie polipy morskie które uwa-
żają za przysmak. Istotnie mięsaki te do-

...artyści angielscy, mieszkający na wys-
pach, położonych w Kanale, z upodobaniem
spozycują wielkie polipy morskie które uwa-
żają za przysmak. Istotnie mięsaki te do-

...artyści angielscy, mieszkający na wys-
pach, położonych w Kanale, z upodobaniem
spozycują wielkie polipy morskie które uwa-
żają za przysmak. Istotnie mięsaki te do-

...artyści angielscy, mieszkający na wys-
pach, położonych w Kanale, z upodobaniem
spozycują wielkie polipy morskie które uwa-
żają za przysmak. Istotnie mięsaki te do-

...artyści angielscy, mieszkający na wys-
pach, położonych w Kanale, z upodobaniem
spozycują wielkie polipy morskie które uwa-
żają za przysmak. Istotnie mięsaki te do-

...artyści angielscy, mieszkający na wys-
pach, położonych w Kanale, z upodobaniem
spozycują wielkie polipy morskie które uwa-
żają za przysmak. Istotnie mięsaki te do-

...artyści angielscy, mieszkający na wys-
pach, położonych w Kanale, z upodobaniem
spozycują wielkie polipy morskie które uwa-
żają za przysmak. Istotnie mięsaki te do-

...artyści angielscy, mieszkający na wys-
pach, położonych w Kanale, z upodobaniem
spozycują wielkie polipy morskie które uwa-
żają za przysmak. Istotnie mięsaki te do-

...artyści angielscy, mieszkający na wys-
pach, położonych w Kanale, z upodobaniem
spozycują wielkie polipy morskie które uwa-
żają za przysmak. Istotnie mięsaki te do-

...artyści angielscy, mieszkający na wys-
pach, położonych w Kanale, z upodobaniem
spozycują wielkie polipy morskie które uwa-
żają za przysmak. Istotnie mięsaki te do-

...artyści angielscy, mieszkający na wys-
pach, położonych w Kanale, z upodobaniem
spozycują wielkie polipy morskie które uwa-
żają za przysmak. Istotnie mięsaki te do-

...artyści angielscy, mieszkający na wys-
pach, położonych w Kanale, z upodobaniem
spozycują wielkie polipy morskie które uwa-
żają za przysmak. Istotnie mięsaki te do-

...artyści angielscy, mieszkający na wys-
pach, położonych w Kanale, z upodobaniem
spozycują wielkie polipy morskie które uwa-
żają za przysmak. Istotnie mięsaki te do-

...artyści angielscy, mieszkający na wys-
pach, położonych w Kanale, z upodobaniem
spozycują wielkie polipy morskie które uwa-
żają za przysmak. Istotnie mięsaki te do-

...artyści angielscy, mieszkający na wys-
pach, położonych w Kanale, z upodobaniem
spozycują wielkie polipy morskie które uwa-
żają za przysmak. Istotnie mięsaki te do-

...artyści angielscy, mieszkający na wys-
pach, położonych w Kanale, z upodobaniem
spozycują wielkie polipy morskie które uwa-
żają za przysmak. Istotnie mięsaki te do-

...artyści angielscy, mieszkający na wys-
pach, położonych w Kanale, z upodobaniem
spozycują wielkie polipy morskie które uwa-
żają za przysmak. Istotnie mięsaki te do-

...artyści angielscy, mieszkający na wys-
pach, położonych w Kanale, z upodobaniem
spozycują wielkie polipy morskie które uwa-
żają za przysmak. Istotnie mięsaki te do-

...artyści angielscy, mieszkający na wys-
pach, położonych w Kanale, z upodobaniem
spozycują wielkie polipy morskie które uwa-
żają za przysmak. Istotnie mięsaki te do-

...artyści angielscy, mieszkający na wys-
pach, położonych w Kanale, z upodobaniem
spozycują wielkie polipy morskie które uwa-
żają za przysmak. Istotnie mięsaki te do-

...artyści angielscy, mieszkający na wys-
pach, położonych w Kanale, z upodobaniem
spozycują wielkie polipy morskie które uwa-
żają za przysmak. Istotnie mięsaki te do-

...artyści angielscy, mieszkający na wys-
pach, położonych w Kanale, z upodobaniem
spozycują wielkie polipy morskie które uwa-
żają za przysmak. Istotnie mięsaki te do-

...artyści angielscy, mieszkający na wys-
pach, położonych w Kanale, z upodobaniem
spozycują wielkie polipy morskie które uwa-
żają za przysmak. Istotnie mięsaki te do-

...artyści angielscy, mieszkający na wys-
pach, położonych w Kanale, z upodobaniem
spozycują wielkie polipy morskie które uwa-
żają za przysmak. Istotnie mięsaki te do-

...artyści angielscy, mieszkający na wys-
pach, położonych w Kanale, z upodobaniem
spozycują wielkie polipy morskie które uwa-
żają za przysmak. Istotnie mięsaki te do-

...artyści angielscy, mieszkający na wys-
pach, położonych w Kanale, z upodobaniem
spozycują wielkie polipy morskie które uwa-
żają za przysmak. Istotnie mięsaki te do-

...artyści angielscy, mieszkający na wys-
pach, położonych w Kanale, z upodobaniem
spozycują wielkie polipy morskie które uwa-
żają za przysmak. Istotnie mięsaki te do-

...artyści angielscy, mieszkający na wys-
pach, położonych w Kanale, z upodobaniem
spozycują wielkie polipy morskie które uwa-
żają za przysmak. Istotnie mięsaki te do-

...artyści angielscy, mieszkający na wys-
pach, położonych w Kanale, z upodobaniem
spozycują wielkie polipy morskie które uwa-
żają za przysmak. Istotnie mięsaki te do-

...artyści angielscy, mieszkający na wys-
pach, położonych w Kanale, z upodobaniem
spozycują wielkie polipy morskie które uwa-
żają za przysmak. Istotnie mięsaki te do-

...artyści angielscy, mieszkający na wys-
pach, położonych w Kanale, z upodobaniem
spozycują wielkie polipy morskie które uwa-
żają za przysmak. Istotnie mięsaki te do-

...artyści angielscy, mieszkający na wys-
pach, położonych w Kanale, z upodobaniem
spozycują wielkie polipy morskie które uwa-
żają za przysmak. Istotnie mięsaki te do-

...artyści angielscy, mieszkający na wys-
pach, położonych w Kanale, z upodobaniem
spozycują wielkie polipy morskie które uwa-
żają za przysmak. Istotnie mięsaki te do-

...artyści angielscy, mieszkający na wys-
pach, położonych w Kanale, z upodobaniem
spozycują wielkie polipy morskie które uwa-
żają za przysmak. Istotnie mięsaki te do-

...artyści angielscy, mieszkający na wys-
pach, położonych w Kanale, z upodobaniem
spozycują wielkie polipy morskie które uwa-
żają za przysmak. Istotnie mięsaki te do-

...artyści angielscy, mieszkający na wys-
pach, położonych w Kanale, z upodobaniem
spozycują wielkie polipy morskie które uwa-
żają za przysmak. Istotnie mięsaki te do-

...artyści angielscy, mieszkający na wys-
pach, położonych w Kanale, z upodobaniem
spozycują wielkie polipy morskie które uwa-
żają za przysmak. Istotnie mięsaki te do-

...artyści angielscy, mieszkający na wys-
pach, położonych w Kanale, z upodobaniem
spozycują wielkie polipy morskie które uwa-
żają za przysmak. Istotnie mięsaki te do-

...artyści angielscy, mieszkający na wys-
pach, położonych w Kanale, z upodobaniem
spozycują wielkie polipy morskie które uwa-
żają za przysmak. Istotnie mięsaki te do-

...artyści angielscy, mieszkający na wys-
pach, położonych w Kanale, z upodobaniem
spozycują wielkie polipy morskie które uwa-
żają za przys

SPORT

KONKURS AWJONETEK.

MADRYT, 26. VII. (Pat.). Lotnik polski Dudziński przybył z Saragossy do Getafie i podjął natychmiast lot do Sewilli. Lotnicy Bajani, Więkowski i Pionczyński przybyli do Getafie.

SEWILLA, 26. VII. (Pat.). Lotnik polski Orliński wystartował wczoraj o godzinie 16 min. 59 do Madrytu.

SARAGOSSA, 26. VII. (Pat.). Awionetka polska lotnika Zwirski wylądowała w Calat Orosa tak gwałtownie, że uległa uszkodzeniu. Pilot nie poniósł żadnego szwanku.

POZNAN, 26. VII. (Pat.). Dziś o godz. 13.15 przelatywała z Wrocławia na lotnisko w Ławicy awionetka angielska K. 5, pilotowana przez Butlera. Przy lądowaniu złamała się śmigło awionetki. Termin dalszego lotu Butlera naraził się na opóźnienie.

POZNAN, 26. VII. (Pat.). W dalszym ciągu przybyły z Wrocławia na lotnisko w Ławicy trzy awionetki: angielska K. 3 (Broad) o godz. 13.28, angielska K. 1 (Thorn) o godz. 13.36, niemiecka B. 8 (Poss) o godzinie 13.46.

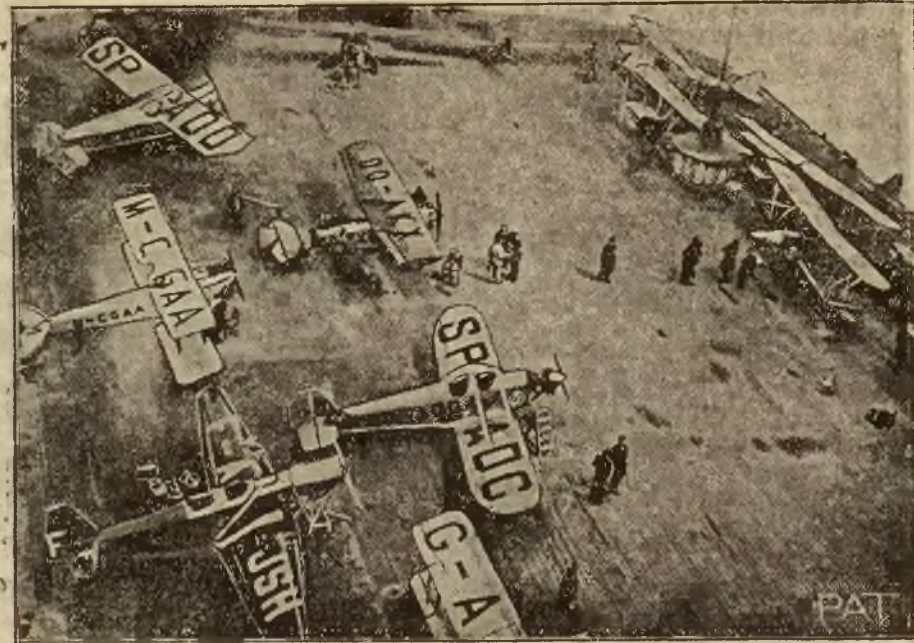
WIEDEN, 26. VII. Angielski lotnik Canberry wylądował dziś o 8.46 na lotnisko w Aspern. Samolot hiszpański Habsburga Bourbona przelatywał dzisiaj o godz. 8.45 do Pragi. Niemiecki samolot, pilotowany przez lotnika Poltke przelatywał dzisiaj na lotnisko w Aspern o godz. 8.54, a francuski

samolot Arrachasta wylądował w Aspern o 8.58. Samolot B. 1 Pasewalda wylatywał o godz. 8.26 do Pragi.

POZNAN, 26. VII. (Pat.). Lotnik niemiecki Poss odleciał z Ławicy o godz. 15.47 w kierunku Warszawy.

POZNAN, 26. VII. (Pat.). Lotnikowi Butlerowi, którego awionetka przy lądowaniu w Ławicy uległa uszkodzeniu, a mianowicie złamała się śmigło, zezwoliła komisja sportowa w Berlinie na zmianę śmigła, które niezwłocznie wysłano samolotem z Berlina do Poznania. Można więc, że Butler wystartuje dziś do dalszego lotu. Poza tym dziś wystartować mają obaj pozostali lotnicy angielscy Broad i Thorn. We Wrocławiu znajdowali się o godz. 17 lotnicy na aparatach B. 3, D. 1 i T. 5, którzy prawdopodobnie wnet podejmą dalszy lot i jeszcze w dniu dzisiejszym wylądują w Poznaniu. Z Pragi zaś wystartowali dzisiaj po południu lotnicy na aparatach P. 2, K. 4, F. 2, M. 2, ci jednak prawdopodobnie przeneocą we Wrocławiu.

WARSZAWA, 26. VII. (Pat.). W oczekiwaniu na przylot z Poznania uczestników międzynarodowego konkursu samolotów turystycznych zgromadzili się na lotnisku na polu Mokotowskim przedstawiciele Aeroklubu Rzeczypospolitej z sekretarzem aeroklubu mjr. dypl. Kwieciński oraz komisarzem sportowym w Warszawie kpt. Beseljakiem. Przybyła również liczna publiczność. Na punkcie przylotowym ustawiono maszyny, na których powiewają chorągwie o barwach

Z międzynarodowego lotu okrężnego awionetek dokoła Europy. Awionetki polskie w hali Żepelinowej na lotnisku Staaken pod Berlinem.

narodowych państw, biorących udział w międzynarodowych zawodach lotniczych. Otrzymałszy wiadomość o wypadku lotnika

molotem osobowym do Poznania Butlerowi śmigło zapasowe. O godz. 17.24 wylądował na lotnisko Mokotowskie w Warszawie. Lotnik niemiecki Poss Reinhold.

WARSZAWA, 26. VII. (Pat.). W dniu dzisiejszym o godz. 19.03 przybył na lotnisko Mokotowskie drugi z kolei uczestnik międzynarodowego konkursu samolotów turystycznych Anglik Broad na samolocie K. 3. O godz. 19.15 przybył na samolocie K. 1 Anglik Thorn. Obaj Angliki oraz Niemiec Poss przeneocą w Warszawie, aby jutro rano wystartować do dalszego etapu do Krolewca.

MADRYT, 26. VII. (Pat.). Agencja Fabra donosi: Lotnicy polscy Gedgow, Babiński, Lewoniewski i Dudziński przybyli do Getafie z Sewilli w godzinach przedpołudniowych i odlecieli do Saragossy. W dalszą drogę udali się także Pionczyński i Więkowski. Reszta lotników oczekuje w Getafie następnego ranka.

BARCELONA, 26. VII. (Pat.). Lotnik polski Bajani na awionetce P. 2 wylądował tu o godz. 9.13, a o godz. 10.03 odleciał w dalszą drogę. Lotnik Pionczyński na samolocie P. 3 wylądował o 12.02 i odleciał o 12.42. Lotnik Więkowski wylądował o 12.42.

BERN, 26. VII. (Pat.). Lotnik Bajani przybył o 18.30 do Berna, gdzie przeneocą.

POZNAN, 26. VII. (Pat.). W dalszym ciągu przelatywały z Wrocławia na lotnisko w Ławicy następujące awionetki: o godz. 18.01 niemiecka D. 3 Morzik, o godz. 18.04

niemiecka D. 1 Pasewald, o godz. 18.21 hiszpańska T. 5 arcyksiążę Habsburga Bourbon, 18.25 francuska M. 2 Final. Lotnik angielski Butler otrzymał drogą samolotową z Berlina śmigło zapasowe, z tem, że kierownictwo raidu naraziło o komisyjnego stwierdzenia winy złamania śmigła pozwala Butlerowi kontynuować udział w rajdzie. Samolot K. 5 Butlera i powyższe cztery awionetki opuszczają Poznań jutro punktualnie o godz. 7 rano, kierując się do Warszawy. We Wrocławiu pozostały jeszcze cztery awionetki. Przypuszczalnie, że jutro przelatywać do Polski jeszcze około 15 maszyn.

WIEDEN, 26. VII. (Pat.). Ze względu na stwierdzone obywatelstwo austriackie lotnika Antoniego Habsburga, biorącego jak wiadomo udział w locie okrężnym, nadal mu komitet propagandy ruchu cudzoziemskiego w Wiedniu, jako nagrodę honorową puchar srebrny, przeznaczony dla lotnika austriackiego, który w przebiegu lotu okrężnego pierwszy wylądował w Wiedniu na lotnisku w Aspern.

Humor zagraniczny.

Nauczyciel wskazując na przyrodzoną wieźbę:

— Powiedz mi, chłopcze, dlaczego tamto drzewo nazywają „placzącą wieźbą”?
— Bo ona różnie przy szkole, a pan nauczyciel codziennie nową różę z niej wycina. (Vreme).

Kino Miejskie

SALA MIEJSKA
Ostrebramska 5.

Pierwszy dźwiękowy KINO-TEATR

„HELIOS”
Wilno, Wileńska 38.

Pierwszy dźwiękowy KINO-TEATR

„HELIOS”
Wilno, Wileńska 38.

DZWIĘKOWE KINO

„HOLLYWOOD”
ul. A. Mickiewicza 22.

KINO-TEATR

Światowid
Mickiewicza 9.

Kino Kolejowe

OGNIŚKO
(obok dworca kolejowego).

KINO-TEATR

SPORT
Wileńska 36.

KINO-TEATR

SPORT
Wileńska 36.

KINO-TEATR

SPORT
Wileńska 36.

KINO-TEATR

SPORT
Wileńska 36.

KINO-TEATR

SPORT
Wileńska 36.

KINO-TEATR

SPORT
Wileńska 36.

KINO-TEATR

SPORT
Wileńska 36.

KINO-TEATR

SPORT
Wileńska 36.

KINO-TEATR

SPORT
Wileńska 36.

KINO-TEATR

SPORT
Wileńska 36.

KINO-TEATR

SPORT
Wileńska 36.

KINO-TEATR

SPORT
Wileńska 36.

Książę pozwolił

W rolach głównych: **Lya Mara i Harry Liedtke.**

Kasa czynna od g. 5 m. 30. Początek seansów od g. 6-ej. Następny program „Wieża z wyspy św. Heleny”.

Dziś o g. 3 pp. dla Pań! Dziś i jutro o g. 10.45 w. dla Panów! Film ten demonstr. się po raz pierwszy w Wilnie

Uwaga! Wielka Rewelacja! Higijena Seksualna

Każdy musi zobaczyć wielki film p. t.

Wydawnictwo Uniwersytetu Wiedeńskiego. Autentyczne wypadki lekkośmiałego życia nieświadomych kobiet i mężczyzn. Porzućmy fałszywy wstyd i zagrzejmy prawdę w oczy! CENY: Balkon 1 zł. Parter 1 zł. 50 gr.

Od godz. 4-ej do tej ceny zażycie: Balkon 60 gr. Parter 1 zł.

Ulubienica publiczności, pikantna **COLLEEN MOORE** i słynny amant, wytworny elegancki **ANTONIO MORENO**

w arcydziele dźwiękowym **NIEWINNY GRZECH** Satuka oryzyjna. Początek o g. 4.30.

Nad program: Znakomity tenor z op. **Metropolitain** w Nowym-Yorku **GIOVANNI MARTINELLI** wykonuje arję „**BOSKA ALDA**” z op. „**Alda**”.

PRZEBÓJ NIEMY!

DZIŚ! Wspaniały dramat z życia przemysłowców p. t.

W rolach głównych kusząco-piękna **Jenny Jugo**. Jest to film szalonych przygód z prążącego żarem słonecznym południa Hiszpanii, gdzie krew kipi, a miłość pali. — Nad program: **Komedja w 2-ach aktach.**

Początek o godz. 5-ej, ostatni o godz. 10.30. Do godz. 7-ej ceny miejsc: Balkon 80 gr., Parter 1 zł.

DZIŚ! Dni następnych film światowej prod. Paramount's. Dzieje dwójki ludzi, zgubionych w labiryntach wielkiego miasta p. t.

10 aktowy dramat miłosny z życia zakulisowego artystów. W rolach głównych wybitni artyści amerykańscy: **Nancy Carroll, Richard Arlen, Paul Lukas** i inni. Bardzo interesujący temat dramatu. Następny program: **Anna Karenina** z Greta Garbo i Johnem Gilbertem. Początek seansów o godz. 6 ej, w niedzielę i święta o g. 4

Po długiej przerwie na naszym ekranie ukazuje się znowu ulubieniec publiczności **Tom Mix** w niezrównanym filmie **SPORTOWYM TYGRYS ARIZONY**

Nad program: 1) **Na arenie cyrkowej** — 2 akt. 2) **Strzyżone-golone** — komedja w 2 akt.

Nagrodzone na I-ich Targach Północnych i Wystawie Rolniczo-Przemysłowej w Wilnie — 1928 r.

Wielkim Złotym Medalem

NAJLEPSZE INSTRUMENTY GEODEZYJNE:

Teodolity, niwelatory, astrolabje, goniometry, planimetry etc.

GUSTAW HEYDE, Drezno

powszechnie znanej firmy

TAŚMY MIERNICZE, RULETKI I PRZYBORY KREŚLARSKIE w wielkim wyborze

SKŁAD FABRYCZNY W POLSCE

„OPTYK RUBIN”, Wilno,

Dominikańska Nr. 17, telefon Nr. 10-58.

Najstarsza firma w kraju (egzystuje od 1840 roku).

OSTRZEŻENIE!

Pewna firma w Wilnie rozlewa swoje mało wartościowe piwo do używanych butelek „PATENT” ARCYKSIĄŻĘCEGO BROWARU W ŻYWCU i wprowadza tem w błąd Sz. Konsumentów.

Przeto ostrzegamy Sz. Konsumentów przed fałszykatami i prosimy uważać przy kupnie prawdziwego wszechświatowej sławy

PIWA ŻYWIECKIEGO

na ORYGINALNĄ ETYKIETĘ i KOREK z firmą

Arcyksiążęcy Browar w Żywcu.

Z poważaniem

Reprezentacja Arcyksiążęcego browaru w Żywcu na województwo wileńskie, Grodno, Lidę i Wołożyn.

WILNO, ZARZĘCZA 19. Tel. 18-62.

WILNO, ZARZĘCZA 19. Tel. 18-62.

WILNO, ZARZĘCZA 19. Tel. 18-62.

WILNO, ZARZĘCZA 19. Tel. 18-62.

WILNO, ZARZĘCZA 19. Tel. 18-62.

WILNO, ZARZĘCZA 19. Tel. 18-62.

WILNO, ZARZĘCZA 19. Tel. 18-62.

WILEŃSKA SPÓŁKA DLA HANDLU RURAMI I ARTYKUŁAMI SANITARNEMI

SP. Z OGR. ODP.

BIURO: ul. Wielka 30, telefon Nr. 17-18.

SKŁADY: ul. Piwna 9, telefon Nr. 17-89.

POLECA: ze swoich składów w Wilnie lub wprost z fabryk

Rury kamionkowe, żeliwno-wodociągowe-kanalizacyjne, żelazne-ocynkowane i kształtki do nich, żeliwo emalowane, fajans sanitarny i wanny.

NAJWIĘKSZY WYBÓR FOTO-APARATÓW

najstojniejszych firm

„OPTYK RUBIN”

Wilno, Dominikańska 17, telefon 10-58.

Najstarsza firma w kraju (egz. od r. 1840).

ŻADAJCIE WSZĘDZIE „RED ARROW”

jest to tłuszcz najlepszej jakości i tak samo pożywny jak smalec amerykański

„OLEO” — Sp. Akc. Gdańsk.

Zamówienia przyjmuje M. Zandberg.

WILNO, telefon 16-44.

Kursy Kierowców Samochodowych

STOWARZYSZENIA TECHNIKÓW POLSKICH w WILNIE

ul. Holendernia 12. Telefon 13-30

(Gmach warsztatów Państwowej Szkoły Technicznej)

Przyjmują się zapisy do grup: LIV Zawodowej i LV Amatorskiej, które rozpoczyna zajęcia w d. 1 sierpnia r. b.

Nauka jazdy na 4-ach typach nowoczesnych maszyn. Specjalna sala doświadczalna dla zajęć praktycznych. Nowocześnie urządzone warsztaty reperacyjne dla samochodów i traktorów (ciągników rolniczych). Dorabianie części zamiennych.

Zapisy przyjmuje i informację udziela sekretariat kursów codziennie w godzinach od 10-ej do 18-ej.

Dla p.p. oficerów i urzędników państwowych specjalne ulgowe warunki.

MEBLE STYLOWE i nowoczesne B-CIA OLKIN

W WIELKIM WYBORZE POLECAJA

Wilno, ul. Niemiecka 3, tel. 362.

Panowie energicznie wymowni i pismienni, którzy chcą otrzymać posadę, na korzystnych warunkach, zechcą zgłosić wraz z dokumentami na ulicę Mickiewicza 22 m. 8 (III brama) telefon 14-05 od 10 do 16.

DOM sprzedaje się na Zarzeczu przy ul. Belmont. O warunkach dowiedzieć się ul. Kaliszka 18-1.

GOTÓWKĘ lokujemy na dobre procenta. Mocno zabezpieczenie z gwarancją zwrotu w term. zgłoszenia bezpłatnie. Don H.-K. „Zachęta” Mickiewicza 1, tel. 9-5

PARCELE zabudowane 6 i pół ba położoną za lasem Antokolskim sprzedam zaraz tania. Wiadomość: Placzkowskiej willa „Podzamek” w Cielitniku od 3 do 4

AKUSZERKA **Maria Brzezina** przyjmuje od 9 rano do 7 w. ul. Mickiewicza 30 m. 4. W. Zdr. Ne 3093 1896

Wilenkin ul. Tatarska 20

Meble jadalne, sygnalne i gabinekowe, kredensy, stoły, szafy, łóżka i t.d. Wykwintne, Mocne, NIEDROGO, na dogodnych warunkach i NA RATY. NADESZŁY NOWOŚCI.

ZDOLNI energiczni i wymowni (panie i panowie) poszukujący do lekkiej i drobnej płatnej awizycji. Zgłoszenia: Wilno, ulica Zamkowa 26, Hotel „Wersal”.

DWA szesnastoletnie OLEANDRY do sprzedania. Wiadomość: Magdaleny 2, u odźwierzego

Redakcja i Administracja: Jagiellońska 3. Telefon 98. Czynne od godz. 9-3 pop. Naczelny redaktor przyjmuje od godz. 6-7 wiecz. we wtorki i piątki. Rękopisów Redakcja nie zwraca. Dyrektor wydawnictwa przyjmuje od godz. 12-2 pop. Ogłoszenia przyjmują się od godz. 9-3 i 7-8 wiecz. Konto czekowe P. K. O. Nr. 80.750. Drukarnia — ul. S-to Janka 1, telefon 3-40.

CENA PRENUMERATY: miesięczna z dostawą do domu lub przesyłką pocztową 4 zł. Z ogranicz. 7 zł. CENA OGŁOSZEŃ: za wiersz milimetryowy przed tekstem — 40 gr., w tekście 1, II str. — 30 gr., III, IV, V, VI — 35 gr., za tekstem — 15 gr., kronika real. — 10 gr., za wiersz redakcyjny ogłoszenie mieszkalniowe — 30 gr., za wyraz. Do tych cen dolicza się: za ogłoszenia cyfrowe i tabelaryczne — 50% drożej, za zastrzeżeniem miejsca — 25% drożej, w numerach niedzielnych i świątecznych — 25% drożej, załącznik — 100% drożej, zamknięcie — 25% drożej. Dla samodzieln. pracy 30% zniżki. Za numer dowodowy 30 gr. Układ ogłoszeń 6-cio i 12-cio słowy. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń.

Wydawca „Kurjer Wileński” S-ka z ogr. odp.

Druk: „Zukla”, Wilno, ul. S-to Janka 1, telefon 3-40.

Redaktor odpowiedzialny Antoni Wileński